

نژاکی کمیی خودش را جابه‌جا کرد و گفت: آقا شهید اشعار سیاسی می‌نوشت اما هیچ سازشی درمورد تکنیکش نکرد. بیشتر اشعار سیاسی مانند شعر آزادند، بحث و جدل می‌ماند و شعر می‌میرد.

من از او در مورد اشعار خودش سؤال کردم. اشعار او به سبک استعاری و راز و رمز گونه بود و جوایز زیادی را به‌دست آورده بود.

از او پرسیدم آیا اشعارش به انگلیسی ترجمه شده است؟

– بله آنها به زبان اردو ترجمه شده‌اند همچنین یک نفر در دلی آنها را از اردو به انگلیسی ترجمه کرده است. مترجم هرگز از من اجازه نگرفت او حتی یک نسخه از آن را برایم نفرستاد.

نژاکی از ۱۹۹۰ چیز زیادی نوشته‌است. مجبور نبودم از او علتش را ببرسم.

– من نیمی از خانواده‌ام را در انفجار مین از دست دادم و بعد از آن نوشتن و سرودن را کنار گذاشتم. من در آن ایام وحشت داشتم و خودم را در سکوت و تنهایی گم و گور کردم، شاعر با صدای آرامی روایت‌هایش را نقل می‌کرد. نژاکی یک بعد از ظهری در ۱۹۹۰ زمانی که سرگرم تدریس در دانشگاه کشمیر بود اخباری منتشر شد مبنی بر اینکه بمبی در نزدیک خانه او منفجر شده است. او به سرعت از سرینگر عازم بندی پورا شد.

در صبحگاه یک مبارز در خیابان نزدیک خانه شاعر پرسه می‌زد.

– من به مدت ۸ سال در کما بودم. حتی یک قطعه شعر هم ننوشتتم. زمانی که قلم را در دستم می‌گیرم انگشتانم به‌طور غیر ارادی می‌لرزد.

او به‌خاطر این ضایعه بزرگ هیچ مأمَن و ملجائی نداشت که به آن پناه ببرد. – من همه دادخواهی‌ها و شکوه‌هایم را نزد حضرت پیامبر بردم.

او با ابراز عشق و محبتش نسبت به پیامبر بر این ضایعه بزرگ و مصیبت فائق آمد.

– من تمام وقتم را صرف ترجمه «زندگینامه حضرت پیامبر» کردم.

او دوباره زنده شد، چشمانش همچنان‌که در مورد کارش صحبت می‌کرد می‌درخشید.

– شما وقتی کتاب را می‌خوانید انفاَس قدسیه پیامبر را در آن احساس می‌کنید.

من یک سطر از آن را به‌خاطر دارم: من از درویشی که سر راه نشسته بودم پرسیدم: به نظرت جهان تا کجا ادامه دارد؟

شیخ نورالدین ریشی (شیخ عالم – علمدار کشمیر ۱۴۳۸–۱۳۷۷ میلادی) یکی از اولیای کشمیر بود.

میرسیدعلی همدانی همچنین به شاه همدان نیز معروف است.

قبل از بازگشت و ارتحالش در شهر خاتلان در تاجیکستان کنونی شاه همدان وصیت کرده بود پسر کوچکش محمد در جست‌وجوی دانش، فضل، حکمت و معرفت به سرتاسر جهان مسافرت کند.

پس از سفرهای متعدد محمد همدانی جوان وارد کشمیر شد و کارهای علمی، تبلیغاتی و ترویجی پدر را دنبال کرد.

محمد به نورالدین ریشی ریزه‌کاری‌ها و پیچیدگی‌های اسلام و زندگی حضرت محمد(ص) را آموخت.

بحث و جدل‌های بین این دو مرد نورالدین را قانع کرد که او باید به‌جای پشت کردن به دنیا تمرکزش را روی اصلاحات اجتماعی بگذارد.

تفسیر او از اسلام ریشه در فرهنگ و سنت‌های بومی داشت.

توده‌های مردم او را بهتر از صوفی‌های ایرانی و آسیای مرکزی که اسلام را به کشمیر آوردند می‌فهمیدند و درک می‌کردند.

نیمه پنهان کشمیر – ۶۰

نویسنده: بشارت پیر
ترجم: بهزاد طاهر پور

در همین حال که بحث و جدل بالا گرفت و هر کدام می‌خواستند با اشارات دست حرفشان را به کرسی بنشانند مبارز کشمیری به‌صورت تصادفی دستش به‌ضامن نارنجک خورد و به آن فشار وارد کرد و نارنجک منفجر شد.

او منتقد روحانیون مسلمان متعصب و برهمن‌هایی که مذهب را تا حد تشریفات و آیین‌های تو خالی تنزل داده‌اند بود: «آن قدر سرشان غرق در کتاب خوانی است که از خود بیگانه می‌شوند همانند استرهایی که پشتشان بار کتاب است.

ملاها سرشان با جشن و هدیه گرم است و پانددیت‌های پیر نیز– دنبال دخترک‌های جوان هستند.»

تحت نفوذ نورالدین اکثریت کشمیری‌ها مسلمان شدند اگرچه «نوکیشی» در کشمیر به اسلام در اوایل قرن قرن ۱۴میلادی شروع شد زمانی که رینچانا یک شاهزاده تبتی حاکم کشمیر گردید.

رینچانا برای تثبیت موقعیت بودایی خود تصمیم گرفت به آئین هندوئیزم در آید اما راهب‌های برهمن از تغییر کیش او جلوگیری کردند نامطمئن از اینکه رینچانا در چه کاستی شامل خواهد شد.

دوست مسلمان و مشاور او شاه میر راجع به اسلام به او توضیحاتی داد.

رینچانا به قرضش در کنار رودخانه جهلم رفت تا بخوابد.

پاورقی Research@kayhan.ir

کشاندن درگیری با مبارزین کشمیری به داخل زیارتگاه‌ها توسط ارتش هند

او با صدای اذان برای انجام نماز از خواب بیدار شد. روبه‌روی قصر او یک صوفی ایرانی به نام بلبل شاه در حال به جا آوردن نماز صبح بود.

رینچانا برای ملاقات با بلبل شاه از رودخانه گذر کرد و بلبل شاه به تمام سؤال‌های او پاسخ گفت.

اسلام هیچ کاستی نداشت، انسان‌ها همه برابر بودند.

تغییر کیش نیز با ساده‌ترین روش یعنی فقط با گفتن شهادتین: «لا اله الا الله، محمد رسول‌الله» انجام می‌شد.

رینچانا به اسلام گروید و نام خود را به سلطان صدرالدین تغییر داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

بارش برف باعث شده بود که آنها نتوانند در مخفیگاه‌های خود در کوه‌ها بمانند و لاجرم به چرار شریف پناه آورده بودند.

درگیری شدیدی در شهر در گرفت و ۲۵۰۰ خانه در آتش سوخت و تعداد زیادی از غیرنظامیان کشته شدند.

ارتش جنگ را به داخل زیارتگاه که مبارزین در آن مخفی شده بودند کشاند.

آتشباری شدید باعث شد که زیارتگاه بسوزد. یک تاریخ ۶۰۰ ساله در یک روز به خاکستر تبدیل شد.

کشمیری‌ها سوگواری کرده و به طرف زیارتگاه آتش گرفته هجوم آوردند.

سربازان آنها را بازداشت کردند و حتی بر روی آنها آتش گشودند.

مست گل و محطاراتش محاصره ارتش را شکسته و موفق به فرار شدند.

کشمیری‌ها ارتش هند را به‌خاطر شلیک خمپاره به زیارتگاه و نابودی آن مقصر می‌دانند.

ارتش و دولت هند مبارزان پاکستانی را مقصر دانسته این بحث را مطرح می‌کنند که آنها برای نجات جان خودشان زیارتگاه را به آتش کشیدند.

در یک بعد از ظهر ماه مه من از سرینگر عازم زیارتگاه چرار شدم. نیم ساعت بعد تاکسیی شهر و روستاهای زیادی را پشت سر گذاشت.

ما از مزارع زیادی گذشتیم به فلاتی رسیدیم و پس از آن از چند پست بازرسی نیز عبور کردیم.

۹ سال پس از نابودی زیارتگاه به نظر می‌رسد که چرار به شهر جدیدی تبدیل شده است.

چپ خارج از زیارتگاه بازسازی‌شده مشخص بود که تفاوت زیادی با نسخه اولیه و اصلی دارند.

تخته کوبی ورق‌های گالوانیزه پشت‌بام زیارتگاه به هیچ وجه با پوشش سقف اولیه قابل مقایسه نبود.

من کنار تاکسی ایستاده بودم و داشتم زیارتگاه را وروانداز می‌کردم.

یک زوج از زیارتگاه بیرون آمدند و در کنار من ایستادند آنها این دعا را زمزمه می‌کردند: «ای سلطان اولیا! برای ما و فرزندان ما دعا کن.

انها را از بلایا و طوفان‌های مهیب در امان نگه دار همچنان‌که تاکنون حفظ کرده‌ای آمین».

من به طرف آنها نگاه کردم، اشک در چشمانشان جمع شده بود.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌اند.

او نهادهای آموزشی را پایه‌ریزی کرد و دانشجویان و اساتید به‌ویژه در زمینه منطق و دستور زبان را مورد توجه و حمایت مالی قرار داد.

او قدیس بلبل شاه را مورد تفقد قرار داد و سه سال دیگر حکومت کرد.

شاه میر، دوستش جنگ جانشینی را پس از مرگ رینچانا به نفع خود به پیش برد.

در میان جانشینان شاه میر دو نفر بیش از همه اهمیت دارند: سکندر یک افراطی و زین العابدین یک لیبرال.

سکندر موسیقی، شراب و رقص را ممنوع کرد.

او همچنین متهم به نابودی معابد هندوها در کشمیر در اواخر قرن ۱۴میلادی شده است.

کشمیری‌ها دوران حکومت شاه زین‌العابدین از ۱۴۲۰ تا ۱۴۷۰ را دوران طلایی کشمیر می‌دانند.

او هشتمین سلطان دودمان شاه میرها در کشمیر بود.

مردم همچنان به او لقب شاه بزرگ (بود شاه) را داده‌